

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/12/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121432966
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:6121432966.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a sudcov JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD., v sporovej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXX, zastúpenej JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou, Slovenská 69, 080 01 Prešov, IČO: 42086698, o zaplatenie 11.397,52 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 13Csp/138/2021-198 zo dňa 9.1.2024, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzatvoril (spoločnosť D. D., E.) ako banka so žalovanou ako dlžníkom dňa 19.3.2018 prostredníctvom služby Internetbanking na diaľku písomnú zmluvu o úvere označenú ako Zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 12.000,- eur na splatenie záväzkov v banke. Ďalej konštatoval, že schopnosť žalovanej splácať úver banka uskutočnila, tak ako uviedol v bode 21. a 25. svojho odôvodnenia, pričom úver bol poskytnutý na refinancovanie iných záväzkov a predčasné zosplatenie úveru bolo realizované úkonmi banky, popísanými žalobcom. Z písomnej zmluvy o úvere zistil, že výška splátky a splatnosť 230,24 eur mesačne 30. deň v kalendárnom mesiaci bola stanovená, pričom splatnosť prvej splátky 30.4.2018, počet splátok 96 a konečná splatnosť 95 mesiacov od splatnosti prvej splátky (30.3.2026). Tiež zistil, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení konal ako podnikateľ (banka) a žalovaná ako fyzická osoba mimo predmetu svojej podnikateľskej činnosti (spotrebiteľ).

3. Listom zo dňa 30.1.2020 označeným ako výzva, právny predchodca žalobcu oznamoval žalovanej, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 30.1.2020 vo výške 3.687,96 eur a vyzýval ju, aby dlžnú sumu uhradil do 15 dní od doručenia tejto výzvy s tým, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť.

4. Listom zo dňa 3.3.2020 označeným ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti následne právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že banka vyhlásila k 2.3.2020 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy a žiadal ju o úhradu pohľadávky vo výške 14.642,38 eur.

5. Zároveň konštatoval, že pohľadávka voči žalovanej so všetkými právami s ňou spojenými mala byť postúpená žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 12.10.2020, uzavretou medzi spoločnosťou D. D., E. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom.

6. Právne svoje rozhodnutie prvoinštančný súd svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 9, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a konštatoval, že v danom prípade ide o spotrebiteľský spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. V súvislosti s obranou žalovanej súvisiace so skúmaním bonity spôsobom argumentovaným žalovanou uviedol, že skúmanie bonity prípadným pátraním po nepravidelných výdavkoch, existencii prípadnej vyživovacej povinnosti, by nebolo možné považovať za primerané a reálne vzhľadom na limity znevažovania žalovanej a reálnych možností veriteľa a vyžadovanie takéhoto vyšetrovania pomerov žalovanej, ako naznačovala vo svojich vyjadreniach, by bolo podľa názoru súdu na veriteľov až neúmerné. Na druhej strane však zistil ďalšie skutočnosti, ktoré vyšli najavo a súviseli s nárokom zo zmluvy o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Pritom konštatoval, že nevyhnutným predpokladom pre platné uplatnenie práva dodávateľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, teda žiadať od spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy pre nespĺnenie niektorej splátky, je rešpektovanie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, dodržiavania tam uvedených podmienok s tým, že dodávateľ musí upozorniť spotrebiteľa na to, že je so zaplatením splátky v omeškaní a že ak bude toto omeškanie pokračovať a bude so splátkou v omeškaní viac ako 3 mesiace, môže si voči nemu po uplynutí 15 dní od tohto upozornenia uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Toto právo môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29.11.2022 a prijal záver, že účelom ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bola nepochybne snaha zákonodarcu poskytnúť spotrebiteľovi v zmluvnom vzťahu dodatočnú ochranu zákazom žiadať o zaplatenie celého zostatku dlhu pre akékoľvek omeškanie spotrebiteľa so zakotvením povinného omeškania trvajúceho aspoň 3 mesiace v čase, kedy veriteľ žiada zaplatenie celého zostatku úveru a povinnosti veriteľa o úmysle žiadať o zaplatenie celého zostatku úveru spotrebiteľa informovať, a tým spotrebiteľovi umožniť v lehote nie kratšej ako 15 dní vzniknutý dlh uhradiť a vyhnúť sa predčasnemu zosplatneniu úveru (bod 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Zároveň konštatoval, že nepochybne nezodpovedá iba všeobecné upozornenie veriteľa adresované spotrebiteľovi tomuto účelu zákona, tak ako to bolo aj v tomto prípade, v liste označenom ako „Oznámenie“ zo dňa 30.1.2020 o tom, že je v omeškaní, resp. že je v omeškaní s nejakou celkovou sumou s tým, že v prípade ak dlžnú sumu nehradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť, a to všetko bez toho, aby bolo zároveň zrejmé, pre ktoré omeškané splátky, ak nebudú uhradené, zosplatnenie hrozí, teda za akých podmienok tak dodávateľ bude môcť urobiť. Mal za to, že v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zodpovedajúc účelu tejto ochrany nestačí spotrebiteľa iba všeobecne upozorniť na to, že je v omeškaní so zaplatením viacerých splátok (s uvedením ich celkovej výšky), ak z tohto upozornenia nie je zrejmé, pre ktoré konkrétne omeškané splátky spotrebiteľovi predčasné zosplatnenie hrozí. Konštatoval, že riadne upozornenie dodávateľa adresované spotrebiteľovi na možnosť jeho následného uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka musí byť aj dostatočne určité tak, aby bolo zrejmé, na ktorú konkrétnu omeškanú splátku alebo splátky ho veriteľ upozorňuje, a aby spotrebiteľ teda na základe toho vedel čo, v akom presnom rozsahu a dokedy má na odvrátenie zosplatnenia urobiť. V danom prípade však tomu tak nebolo a takáto informácia z upozornenia nevyplýva. Skonštatoval, že sa javí, že v Oznámení o omeškaní s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo v uvedenej sume zahrnutých viacero splátok od omeškania, so zaplatením ktorých ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 2.3.2020 ešte neuplynuli 3 mesiace, a pre ktoré dodávateľ toto oprávnenie nemal. Okrem iného nebolo zistené, aby právny predchodca žalobcu ako veriteľ svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka využil po riadnom, určitom a zrozumiteľnom upozornení dlžníka do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Splátky boli splatné do 30. dňa v mesiaci, výzva na úhradu omeškaných splátok s upozornením na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka bola realizovaná listom zo dňa 30.1.2020, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je zo dňa 3.3.2020 (ku dňu 2.3.2020) a žiadna ďalšia listina, ktorou by veriteľ medzičasom po tomto upozornení do splatnosti ďalšej najbližšej splátky dňa 2.3.2020 toto svoje oprávnenie využil a úver zosplatnil, v konaní predložená nebola. Poukázal, že právne

závery v tomto napadnutom rozsudku boli potvrdené aj rozsudkami Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoCsp/6/2024, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 13Csp/177/2020 v obdobnej veci.

7. Keďže v konaní nebolo preukázané platné dojednanie práva predčasne zosplatniť úver podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ani dodržanie jeho nevyhnutných predpokladov v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a jeho využitie do splatnosti najbližšej splátky v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, bol toho názoru, že k platnému predčasnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru nedošlo. Táto skutočnosť má pritom za následok, že neboli splnené ani predpoklady pre ich nadobudnutie, teda postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Konštatoval, že súčasný žalobca žalovanej žiadne peňažné prostriedky neposkytol a svoje práva odvodzuje iba z prevodu práv na jeho osobu, a keďže oprávnenosť tohto prevodu (postúpenia) a tým i jeho aktívna vecná legitímácia v konaní zistená a preukázaná nebola, žalobu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 262 ods. 1 CSP a priznal náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, teda žalovanej.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Nesúhlasil so záverom súdu, v zmysle ktorého súd považoval výzvu zo dňa 30.1.2020 a výzvu zo dňa 3.3.2020 za neurčitú a neplatnú. Poukázal, že bola to žalovaná, ktorá porušovala dohodnuté zmluvné povinnosti a vo výzve postupcu bola jasne, určito a zrozumiteľne vyzvaná k zaplateniu dlžnej sumy.

10. Podľa jeho názoru právne posúdenie súdom je nezrozumiteľné, keďže žalovaná z obsahu výzvy poznala rozsah dlžnej čiastky, vedela, že na to, aby veriteľ neuplatnil pohľadávku v súdnom konaní, musí dlžnú čiastku uhradiť a preukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v konaní podľa § 565 Občianskeho zákonníka i výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V otázke neplatnosti právneho úkonu poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu SR pod R 23/2014, v zmysle ktorého, ak dôvodom neplatnosti právneho úkonu je rozpor so zákonom alebo jeho obchádzanie, súd v odôvodnení rozsudku musí presne uviesť v čom tento rozpor prejavujúci sa v nedovolenosti konkrétneho dojednania účastníkov spočíva, inak je jeho rozsudok nepreskúmateľný.

11. Ďalej poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 30.1.2024 sp.zn. 1Cdo/123/2022, v zmysle ktorého dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatnení, ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premlčacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti.

12. Uviedol, že aj v zmysle uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5CoCsp/12/2023, v zmysle ktorého podľa názoru odvolacieho súdu teda ak banka vyzve spotrebiteľa na úhradu dlžnej sumy, nielen jednej splátky!, bez ohľadu na to, že vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. v oznámení o zosplatnení úveru nie je splátka, pre ktorú sa zosplatnenie vykonáva, bližšie špecifikovaná, banka splní všetky podmienky pre platné a účinné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a následne i pre platné postúpenie pohľadávky inkasnej spoločnosti, ktorá plní iné úlohy, než banka.

13. Žalobca ďalej poukázal, že zákon takéto označenie splátky v zosplatňujúcom úkone, resp. výzve, podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neukladá a posudzované výzvy z hľadiska obsahu uvádzajú celkovú dlžnú sumu, s ktorou bol dlžník toho času v omeškaní. Špecifikácia splátky nemá žiaden

pozitívny dopad na zvýšenie platobnej disciplíny dlžníka-spotrebiteľa, absencia špecifikácie splátky nestavia spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia.

14. Zároveň dodal, že predmetnú otázku posudzovali sudy od roku 2008 do roku 2024 a z rozhodovacej praxe súdov (na všetkých úrovniach) pre banky požiadavka na špecifikáciu splátky vo výzve zosplátnujúcej pred zosplatením nevyplývala.

15. Predmetnú problematiku posudzoval dovolací súd pri riešení právnej otázky premlčania a judikát publikovaný pod R29/2023, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.11.2022 sp. zn. 7Cdo/268/2020 a k právnym záverom prvoinštančného súdu poukázal na nález Ústavného súdu SR z 1.4.2015 sp. zn. I.ÚS/640/2014, ako aj nález sp. zn. III.ÚS/289/2017 z 21.11.2017, II.ÚS/135/2024, v zmysle ktorého prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na doplnenie takých náležitostí do procesných úkonov účastníka, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

16. Konštatoval, že medzi postupom a žalobcom došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a žalobca bol aktívne vecne legitimovaný na podaní predmetnej žaloby, čo vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoCsp/3/2023 z 29.6.2023 „S touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Túto výzvu konštruje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účelom tejto výzvy je vytvorenie príležitosti na pre dlžníka ešte odvrátiť zosplatenie úveru (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.11.2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020). Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka definuje iba jediný parameter tejto výzvy – musí obsahovať informáciu o tom, že dodávateľ môže úver zosplatiť. Žiadne iné údaje výzvy potrebné nie sú. V prejednávanom prípade právny predchodca informoval žalovanú o práve zosplatiť úver jednoznačnou formuláciou a zrozumiteľne („Týmto Vás vyzývame na okamžité zaplatenie dlžnej sumy v zmysle Zmluvy o úvere. V opačnom prípade budeme požadovať, aby ste vrátili celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v Zmluve o úvere.“). Výzva preto je určitá a zrozumiteľná.“

17. Podľa uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12CoCsp/1/2024 z 29.11.2024: „Odvolací súd konštatuje, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (či v jemu predchádzajúcom upozornení) konkrétnu splátku, ktorá mimoriadnu splatnosť vyvolala. Je to zrejme z ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom do 1.11.2024. Odvolaciemu súdu nie je jasné odkiaľ pochádzajú názory o tom, že uvedené dokumenty pod sankciou neplatnosti majú obsahovať určenie konkrétnej splátky, keď niet zákonného ustanovenia, ktoré by niečo také od veriteľa vyžadovalo a ani doterajšia súdna prax aplikujúca tieto pomerne dlhodobo účinné ustanovenia nesankcionovala veriteľa kvôli tomu, že neuviedol či už vo výzve, resp. v samotnom úkone zosplatenia splátku, pre ktorú k tomu prikrčil. Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024 uviedol, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu, keďže žiadnu takúto povinnosť zákon veriteľovi neukladá. Súčasne najvyšší súd uviedol, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety OZ je potrebné predpokladať, že zosplatenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatenia tri mesiace po splatnosti. Odvolací súd podotýka, že sú mu známe i neskoršie rozhodnutia najvyššieho súdu týkajúce sa otázky špecifikácie splátky v právnych úkonoch predčasného zosplatenia, tieto však nedávajú absolútne žiadnu odpoveď, z čoho takáto povinnosť veriteľa vyplýva. Spomínané jednostranné právne úkony veriteľa pritom treba takisto vykladať podľa § 35 ods. 2 OZ, avšak nemožno na absencii konkrétnej splátky v nich založiť záver o absolútnej neplatnosti predčasného zosplatenia. Navyše, nie každý rozpor právneho úkonu so zákonom vedie automaticky k jeho absolútnej neplatnosti podľa § 39 Občianskeho zákonníka.“

18. Podľa uznesenia Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/39/2022 z 31.8.2023: „Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie požadoval od žalobcu nad rámec dikcie zákona špecifikáciu splátky, s ktorou bola žalovaná v omeškani. Zo znenia § 53 ods. 9 a ani zo znenia § 565 Občianskeho

zákonníka vôbec nevyplýva, že v upozornení spotrebiteľa na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka alebo v samotnej žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky, je nutné uviesť konkrétnu splátku, s ktorou je veriteľ v omeškaní a pre ktorú požaduje zaplatenie celej pohľadávky.“

19. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach z 16.10.2024 sp. zn. 11CoCsp/10/2024: „Aj keď zo samotnej výzvy predchádzajúcej zosplateniu adresovanej žalovanému (výzva na č.l. 51 spisu) nemožno vyvodiť, pre ktorú konkrétnu splátku žalobca pristúpil k mimoriadnej splatnosti úveru, odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že uvedenie konkrétnej splátky vo výzve, ktorou bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžnej splátky pod sankciou predčasnej (resp. mimoriadnej) splatnosti, nemá žiadnu právnu relevanciu vo vzťahu k platnému zosplateniu úveru, nakoľko zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť vo výzve pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru, ani v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ) informáciu, ktorá splátka umožnila žalobcovi pristúpiť k mimoriadnemu zosplateniu, resp. informáciu o tom, s ktorou splátkou a od kedy bola žalovaná v omeškaní. Špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, by nemala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže, pre ktorú konkrétnu splátku veriteľ úver zosplatnil, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ust. § 565 druhej vety OZ je potrebné predpokladať, že zosplatenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatenia tri mesiace po splatnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024).“

20. Podľa uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/80/2022 z 20.3.2023: „Odvolací súd konštatuje, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti konkrétne, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala. Uvedené je možno vyvodiť podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ako vyplýva z vyššie cit. zákonných ustanovení, v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote najmenej 15 dní na uplatnenie tohto práva...“

21. Podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/17/2022 z 5.1.2023: „Podľa odvolacieho súdu právny predchodca žalobcu (ďalej aj „postupca“) v posudzovanom prípade vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadaval o zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku neplnenia splátok riadne a včas v súlade s ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ. Žalovaná sa pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru omeškala (viac ako tri mesiace, poslednú splátku uhradila 4.10.2016, č.l. 20 spisu a č.l. 137 spisu) s úhradou dohodnutých mesačných splátok riadne a včas a bola vyzývaná - výzvou zo dňa 3.2.2017, v ktorej bola upozornená na oprávnenie postupcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade, ak dlžnú sumu neuhradí do 15 dní od doručenia tejto výzvy. Následne v súlade s ust. § 565 OZ (za súčasného splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ) postupca podaním zo dňa 17.3.2017 s predmetom „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ uplatnil právo na zaplatenie všetkých splátok pre neplnenie povinností dohodnutých v zmluve, a to splácaním úveru riadne a včas, v dôsledku čoho sa stal úver splatným v celom rozsahu. Odvolací súd konštatuje, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti konkrétne, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala. Uvedené je možno vyvodiť podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Nakoľko bol teda úkon zosplatenia uskutočnený platne, z uvedeného dôvodu je preto odvolacia námietka žalobcu týkajúca sa aktívnej vecnej legitímácie dôvodná.“

22. Uzavrel, že veriteľ teda nie je povinný uvádzať konkrétnu splátku, pre ktorú sa veriteľ chystá, prípadne, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru.

23. Zastáva názor, že pokiaľ by zákonodarca vyžadoval presnú špecifikáciu splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu vo výzve podľa § 565 Občianskeho zákonníka, uvedené by uviedol *expressis verbis* v tomto zákonom ustanovení. Analogicky poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/154/2022 zo dňa 27.2.2024, ktorý konštatoval okrem iného, že „ak by zákonodarca chcel uložiť banke povinnosť, bolo by to v citovanom ustanovení výslovne uvedené podobne ako je v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka výslovne formulovaná požiadavka, aby veriteľ pred predčasným zosplatnením pohľadávky upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva.“

24. Rovnako poukázal aj na aktuálnu novelizáciu ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, účinnú od 1.11.2024, v odseku 9, z ktorej je zrejmé, že nie je ani po novelizácii obligatórnou náležitosťou výzvy uvedenie konkrétnej splátky, resp. jej špecifikácia.

25. Postupca a žalovaná uzatvorili zmluvu, kde v zmysle článku II., bod 5, žalobca mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky, a preto žalobcovi nie je zrejmé z akého dôvodu vo veci konajúci súd dospel k záveru, že v predmetom prípade nedošlo k platnému dojednaniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/162/2022 zo dňa 25.6.2024 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/104/2022 z 30.1.2024, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Nitre z 24.10.2024 sp. zn. 26CoCsp/7/2024. Má za to, že medzi postupcom a žalovanou došlo k platnému dojednaniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v zmysle zmluvy i produktových obchodných podmienok, ktoré tvorili súčasť zmluvy a v zmysle súdnej praxe sa nevyžaduje osobitný podpis na dokumente, ktorý tvorí súčasť zmluvy.

26. K okolnostiam týkajúcim sa plnenia v splátkach poukázal, že plnenie v splátkach je spôsob zaplatenia dlhu, ktorý je výsledkom zmluvnej slobody medzi veriteľom a dlžníkom. Uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti splátok v prípade neplnenia splátkového kalendára je ponechané len na vôli veriteľa, ktorý si môže vymáhať každú jednotlivú splátku samostatne alebo môže v dôsledku porušovania povinnosti pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a žiadať zaplatenie dlhu okamžite a jednorazovo. Preto sa nestotožňuje s posúdením súdu, v zmysle ktorého veriteľ mohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka napriek pretrvávajúcemu splneniu podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka iba presne v časovom rozmedzí do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po uplynutí trojmesačnej lehoty. Má za to, že takýto výklad by v praxi znamenal, že veriteľ by v období medzi dvomi splátkami bol povinný vyhotoviť a zaslať výzvu pred zosplatnením, po doručení nechať plynúť 15 dní od upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia a následne úver zosplatiť. Takýto výklad zákonných ustanovení je šikanózný a v praxi neuskutočiteľný a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/9/2017 z 27.5.2022, nález Ústavného súdu SR z 22.6.2017 sp. zn. II.ÚS/796/2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/33/2023 z 11.8.2023, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/13/2023 zo dňa 13.3.2024, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/16/2022 z 12.4.2023, uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoCsp/48/2022 zo dňa 23.8.2023, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/16/2022 z 28.7.2022, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 zo dňa 25.5.2020.

27. Je teda názoru, že ak veriteľ uplatňuje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka v právnom vzťahu vzniknutom zo spotrebiteľskej zmluvy musí byť spotrebiteľ v 3-mesačnom omeškaní s platením splátok ako to vyžaduje ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, musí byť súčasne upozornený na možnosť uplatnenia tohto práva, avšak napriek tomu môže byť toto právo dodávateľom uplatnené v zmysle druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka len pre nesplnenie splátky, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, nakoľko pre všetky skôr splatné splátky toto právo podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka zaniklo. Žalobca mal jednoznačne preukázané, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade so zákonom.

28. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel, resp. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

29. K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá poukázala, že argumentácia žalobcu v podanom odvolaní neobstoja a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a dôkladne odôvodnené. Uviedla, že možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, keďže toto právo, resp. oprávnenie, právny predchodca využil. spôsobil zánik povinnosti žalovanej splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach aj napriek tomu, že medzi jeho právnym predchodcom

a žalovanou bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto ustanovenia môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, musí však vždy ísť o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota 3 mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva.

30. Konkretizovanie splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, má zásadný vplyv na plynutie premlčacej doby.

31. Pokiaľ žalobca poukazuje v odvolaní na rozsudky krajských súdov, resp. Najvyššieho súdu SR, dáva do pozornosti aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.9.2024 sp. zn. 6Cdo/15/2023, v rozhodnutí ktorom najvyšší súd skonštatoval, že neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 z 25.1.2024 je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v zosplatnení presne bola špecifikovaná konkrétna splátka, pre ktorú jednorazovo a predčasne sa zosplatnil celý dlh. Rovnako podobný záver aj v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022. S poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už vo výzve pred zosplatnením, resp. samotnom zosplatnení, bola presne špecifikovaná konkrétna splátka, pre ktorú jednorazovo sa predčasne dlh zosplatnil (5Cdo/2/2023, 5Cdo/197/2022, 5Cdo/188/2023, 6Cdo/15/2023). Žalovaná tiež poukázala na možnosť predčasne zosplatniť spotrebiteľský úver v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá je upravená v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že pre platné zosplatnenie úveru je potrebné kumulatívne dodržanie stanovených podmienok, a to, že ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, že dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nenaplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh, uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Až po kumulatívnom splnení týchto podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplatneniu úveru. Podmienkou zosplatnenia je aj dohoda o tom, že ak sa nezaplatí niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že ustanovenie o tom, že omeškanie dlžníka so splácaním dlhu o viac ako 3 mesiace, nebolo súčasťou zmluvy, ale Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery. Preto súd prvej inštancie presvedčivo poukázal na to, že odkaz na obchodné podmienky by sa mal týkať len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru a je dôvodné požadovať, aby odkaz na obchodné podmienky bol konkrétny, teda čo konkrétne je možné v týchto obchodných podmienkach nájsť. Napadnutý rozsudok považuje za vecne správny.

32. K podanému vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý trvá na podanom odvolaní v rozsahu, v akom popísal v podanom odvolaní a k jeho vyjadreniu sa vyjadril aj žalovaná, ktorá zotrváva na svojich vyjadreniach.

33. Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

34. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver, a keďže v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

35. Pokiaľ ide o námietky žalobcu o porušení jeho práva na spravodlivé súdne konanie, na spravodlivý proces, s týmito nie je možné sa stotožniť.

36. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká

nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

37. Na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 3.12.2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.“.

38. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, je potrebné považovať za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu neďáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl.

39. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

40. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP.

41. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mариaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

42. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy a v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú dôkaznú zákonnú silu (článok 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku). Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie strán sporu.

43. Okrem základných princípov je hodnotenie dôkazov upravené v ustanovení § 191 CSP. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

44. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný

právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

45. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

46. Vo veci nie je možné stotožniť sa s názorom žalobcu, podľa ktorého boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre zosplatnenie úveru.

47. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 12.10.2020 právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky upravuje Občiansky zákonník v § 524 a nasledujúce, preto pri postupovaní sa musela zohľadniť špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2011 Z. z. o bankách.

48. Podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

49. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na to, že predčasné zosplatnenie úveru je upravené v § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

50. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

51. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do 8. časti hlavy I. oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

52. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

53. Rovnako konkretizovanie splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, má totiž zásadný vplyv na plynutie premlčacej doby. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenie § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu, upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Sami o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne upravený v ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

54. Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených troch mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). K tomuto záveru dospel Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 29.11.2022 vydaného pod sp. zn. 7Cdo 268/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2023 pod č. 29. Aj z tohto rozhodnutia bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že beh premlčacej doby začína plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Musí ísť teda o splátku určitú a presne konkretizovanú.

55. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právny úkon, akým je zosplatnenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky, musí obsahovať aj dôležitý údaj, a to identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatnenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatniť, je nejasný a teda neurčitý, nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba.

56. Vo výzve zo dňa 30.1.2020, na ktorú poukazuje aj prvoinštančný súd v odôvodnení rozsudku, žiadna konkretizácia splátky, s ktorou by mala byť žalovaná v omeškaní, uvedená nie je. V tejto výzve právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky ku dňu 30.1.2020 vo výške 3.687,96 eur a vyzval ju, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 15 dní od doručenia tejto výzvy, inak ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradí, je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. Listom zo dňa 3.3.2020 ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti následne právny predchodca oznámil žalovanej, že banka vyhlásila ku dňu 2.3.2020 mimoriadnu splatnosť a žiadala o úhradu celej pohľadávky vo výške 14.642,38 eur.

57. V tejto súvislosti je potrebné so zosplatnením spotrebiteľského úveru poukázať na skutočnosť, v zmysle ktorej ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sú upravené dva právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práv vyplývajúcich z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a žiadosť veriteľa o zosplatnenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátok.

58. Nemožno za správnu označiť argumentáciu žalobcu, podľa ktorej špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu.

59. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.9.2024 vydané vo veci 6Cdo/15/2023. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR skonštatoval, že napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení neplatnosti úkonov veriteľa realizovaných v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 a ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, preto namietané nesprávne právne posúdenie nebolo dôvodné. Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom v zmysle ustanovenia § 39 v spojení s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nespĺnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle ust. § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách.

60. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 25.1.2024 vydaného vo veci 5Cdo/2/2023 v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

61. Obdobný záver vyplýva tiež z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 26.6.2024 vydaného vo veci 5Cdo/197/2022. V tomto rozhodnutí bolo zdôraznené, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej lehoty, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, že zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

62. Obdobný záver vyplýva tiež z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 31.7.2024 vydaného vo veci 5Cdo/188/2023, ktorý rovnako poukázal na to, že ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh. Ak veriteľ totiž oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.

63. Napokon prijatý právny názor zaujal aj Najvyšší súd SR v prvej vete „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“ uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025. (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 v spojení s uznesením NS SR z 13.2.2025 sp.zn. 6Cdo/152/2022).

64. S prihliadnutím na vyššie uvedené preto odvolací súd spôsobom vyplývajúcim z postupu § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil. Mal za to, že po preskúmaní rozhodnutia v jeho napadnutej

časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich v § 379 nasl. CSP, odvolanie žalobcu nie je dôvodné. V predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny záver a v priebehu odvolacieho konania sa na týchto zisteniach nič nezmenilo.

65. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalobca bol neúspešný v odvolacom konaní, odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal v rozsahu 100 % úspešnej žalovanej.

66. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).